

1960 йил 1 Май муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Ч А Қ И Р И Қ Л А Р И

1. Яшасин меҳнаткашларнинг ҳалқаро бирдамлик куни, барча мамлакат ишчиларининг қардошлик куни — 1 Май!
2. Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!
3. Яшасин барча мамлакатлар меҳнаткашларининг жанговар бирдамлиги — тинчлик, демократия ва социализм иши энгилмаслигининг гарови!

Пролетар интернационализи байроғини баланд кўтарингиз!
4. Яшасин халқлар ўртасида тинчлик ва дўстлик!
5. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Бутун кучини партия XXI съездининг жаҳоншумул тарихий қарорларини, коммунистик қурилишнинг улғу вазифаларини бажаришга қаратингиз!
6. Миллий мустақиллик учун, тинчлик, демократия ва социализм учун курашаётган ҳамма халқларга қардошлик салом!
7. Барча мамлакатларнинг коммунистик ва ишчи партияларига — ишчилар синфининг ва барча меҳнаткашларнинг жанговар авангардига алагали салом!

Яшасин коммунистик ва ишчи партияларининг бузилмас, қардошлик бирлиги ва жипслиги!
8. Яшасин бутун дунё меҳнаткашларининг қудратли ғоявий қуроли — ғолиб марксизм-ленинизм таълимоти!
9. Барча мамлакатларнинг халқлари! Тинчлик — ҳаётнинг ўзидир. Уруш оловини ёқувчи империалистларни қатъий фош қилингиз! Тинчлик ва халқлар хавфсизлиги учун, жамият ҳаётини урушларни абадий чиқариб ташлаш учун курашингиз!
10. Жаҳон халқлари! Совет Иттифоқининг ёппасига ва батамом қуrolсизланиш тўғрисидаги таклифлари инсониятга уруш қулфатларидан ва қуrolларнинг юкидан қутулиш йўлини очиб беради. Ёппасига ва батамом қуrolсизланиш улғу идеясини амалга ошириш учун курашингиз!

11. Барча мамлакатларнинг халқлари! «Совуқ уруш»нинг батамом тугатилишига ва халқаро кескинлигининг янада юмшатилишига эришингиз!

Атом ва водород қуrolининг ҳамма синовларини тўхтатиш ва бу қуrolни таққиллаш учун курашингиз!

Германия билан тез вақтда сулҳ шартномаси тузишни ва Фарбий Берлиндаги оккупация режимини тугатишни талаб қилингиз!

12. Яшасин тинчлик ва халқлар хавфсизлигининг мустақкам таянчи — жаҳон социализм системаси! Социалистик лагер мамлакатлари халқларининг улғу ҳамкорлиги мустақкамлансин ва яшасин!

13. Социализм қураётган улғу Хитой халқига қардошлик салом! Яшасин бутун дунёда тинчликнинг қудратли таянчи бўлган совет ва хитой халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

14. Социализм қураётган Албания Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва албан халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

15. Социализм қураётган Болгария Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва болгар халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

16. Социализм қураётган Венгрия Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва венгер халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

17. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик асосларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Вьетнам Демократик Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва вьетнам халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

18. Яшасин бутун Германиядаги прогрессив кучларнинг тинчлик учун, бирлашган демократик ва тинчликсевар Германия учун курашаётган таянчи — Германия Демократик Республикаси! Социализм қураётган Германия Демократик Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Совет ва герман халқларининг дўстлиги мустақкамлансин!

19. Социализм қураётган, ўз мамлакатини демократик асосларда тинч йўл билан бирлаштириш учун курашаётган Корея Халқ-Демократик Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва корея халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

20. Социализм қураётган Мўғулистон Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва мўғул халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

21. Социализм қураётган Польша Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва поляк халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

22. Социализм қураётган Руминия Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва румин халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

23. Социализм қураётган Чехословакия Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Яшасин совет ва чехословак халқларининг абадий, бузилмас дўстлиги ва ҳамкорлиги!

24. Югославия Федератив Халқ Республикасининг меҳнаткашларига қардошлик салом! Совет ва югослав халқларининг дўстлиги тинчлик ва социализм учун кураш манфаатлари йўлида ўссин ва мустақкамлансин!

25. Улғу ҳинд халқига қизгин салом! Совет Иттифоқи ва Ҳиндистон халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги мустақкамлансин!

26. Улғу индонез халқига қизгин салом! Совет Иттифоқи ва Индонезия халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги мустақкамлансин!

27. Тинчлик ва ўз мамлакатларининг миллий мустақиллигини мустақкамлаш учун курашаётган Бирма, Цейлон, Камбоджа халқларига қизгин салом!

28. Афғон халқига қизгин салом! Совет Иттифоқи ва Афғонистон ўртасидаги дўстлик, яхши қўшничилик муносабатлари мустақкамлансин ва ривожлансин!

29. Империалистларнинг қирдикорларига қарши, мустамлакачиликни батамом тугатиш учун, ўз мамлакатларининг мустақиллигини ва суверенитетини мустақкамлаш учун, миллий экономикани ривожлантириш учун курашаётган араб мамлакатларининг халқларига қизгин салом!

30. Мустамлакачиликка қарши ўз озодлиги ва миллий мустақиллиги учун курашаётган Африка халқларига қизгин салом! Мустамлака ва қарам мамлакатларининг барча мазлум халқларига эркинлик!

31. Империализмга қарши, ўз мамлакатларининг мустақиллигини ва суверенитетини мустақкамлаш учун, халқлар ўртасида тинчлик ва ҳамкорлик учун курашаётган Латин Америкаси халқларига қизгин салом!

32. Яшасин Совет Иттифоқи ва Америка Қўшма Штатлари халқлари ўртасида бутун дунёда тинчликни мустақкамлаш, бутун инсониятнинг хавфсизлиги ва фароғати манфаатлари йўлида ривожланиб бораётган дўстлик муносабатлари!

33. Яшасин Совет Иттифоқи ва Англия халқларининг бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлидаги дўстлиги ва ҳамкорлиги!

34. Яшасин Совет Иттифоқи ва Франция халқларининг бутун дунёда тинчлик манфаатлари йўлидаги дўстлиги ва ҳамкорлиги!

35. Германия Федератив Республикасининг милитаризм ва фашизмнинг тикланишига қарши курашаётган меҳнаткашларига ва барча прогрессив кучларига қизгин салом! Совет ва герман халқларининг дўстлиги мустақкамлансин!

36. Совет Иттифоқи ва Италия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустақкамлансин!

37. Яшасин Совет Иттифоқи ва Финляндия Республикаси халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги!

38. Совет халқи билан Швеция, Норвегия, Дания, Исландия халқлари ўртасидаги дўстона муносабатлар ривожлансин ва мустақкамлансин!

39. Яшасин Совет Иттифоқи ва Австрия халқларининг дўстлиги ва ҳамкорлиги!

40. Милитаризмнинг тикланишига қарши, ўз мамлакатининг мустақил ва демократик ривожланиши учун курашаётган япон халқига қизгин салом!

41. Яшасин Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсати — ижтимоий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшаши сиёсати, тинчликни ва халқлар хавфсизлигини сақлаш ва мустақкамлаш, халқларнинг эркинлиги ва мустақиллигини ҳурматлаш, барча мамлакатлар билан иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш сиёсати!

42. Яшасин ғалабалар билан шухрат қозongan, тинчликни, Ватанимизнинг давлат манфаатларини ва хавфсизлигини ҳушёрлик билан қўриқлаётган шавкатли Совет Қуrolли Кучлари!

43. Яшасин совет тузумининг мустақкам ва бузилмас негизи бўлган ишчилар синфи билан колхозчи деҳқонларнинг бузилмас иттифоқи!

44. Яшасин ва яшасин кўп миллатли социалистик давлатининг куч ва қудрат манбаи бўлган СССР халқларининг қардошларча дўстлиги!

45. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Етти йиллик планни тўла ва ошириб бажарайлик! Мамлакатимиз экономикаси, маданиятининг ва халқлари фаровонлигининг янада зўр куч билан юксалишига, социалистик Ватан қудратининг янада мустақкамланишига эришайлик! Коммунистик қурилишда янги ғалабалар сари, олға!

46. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари! Капитализм билан тинч мусобақада тарихан энг қисқа муддат ичда ғалабага эришайлик! Аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан Америка Қўшма Штатларига етиб олайлик ва ўзиб кетайлик!

47. Шаҳар ва қишлоқ меҳнаткашлари! Социалистик мажбуриятларни бажариш — ҳар бир коллективнинг шарафли ишидир! Етти йилликнинг иккинчи йили — 1960 йил халқ хўжалик планини муддатидан олдин тўла ва ошириб бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини янада кенг авж олдирайлик!

48. Коммунизм қурувчиларининг биринчи сафларида бораётган ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторларига, коммунистик меҳнат зарбдорлари ва коллективларига шон-шарафлар бўлсин!

49. Саноат, қурилиш ва транспорт ходимлари! Илғорлар тажрибасини ва янги техникани, комплекс механизацияни ва автоматлаштиришни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилингиз, техникани янада тараққий эттириш учун, меҳнат унумдорлигини тўхтовсиз ошириш учун зўр бериб курашингиз!

50. Ишчилар, инженерлар, техниклар ва мастерлар! Ишлаб чиқаришнинг ташкил этилишини бутун чоралар билан яхшилаб, корхоналар ва қурилишларнинг бир меёрда ишлашини таъминлангиз, социалистик меҳнат интизомини мустақкамлангиз! Иқтисодий тежаш учун курашингиз, маҳсулот сифатини яхшилаб, унинг таннарҳини камайтирингиз!

51. Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! Қисқартирилган иш кунига ўттиш — жаҳонда энг қисқа иш кунини СССРда амалга ошириш йўлидаги муҳим босқичдир. Меҳнат активлигини ва социалистик меҳнат интизомини янада юқори кўтарайлик!

52. Саноат, қурилиш ва транспорт ходимлари! Ишлаб чиқариш қувватларидан ва халқ хўжалигининг резервларидан яхшироқ фойдаланингиз! Электр энергиясини, металл ва ёқилгини тежаш учун курашингиз! Рационализаторлар ва иxtирочиларнинг оммавий ҳаракатини ривожлантирингиз!

53. Оғир саноат — халқ хўжалигини янада юксалтиришнинг, халқ фаровонлигини оширишнинг ва Ватанимиз мудофаа қувватини мустақкамлашнинг негизидир. Оғир индустрия ходимларига шон-шарафлар бўлсин!

54. Совет металлурглари! Ишлаб чиқариш техникасини ва технологиясини такомиллаштирингиз! Янги руда конларини ўзлаштириш сурьатларини оширингиз! Халқ хўжалигига руда, чуян, пўлат, прокат, труба, рангли ва нодир металлари кўпроқ берингиз!

55. Совет энергетиклари, электростанциялар ва электр шохобчаларининг қурувчилари ва монтажчилари! Янги энергетика қувватларини тизорқ ишга туширингиз ва ўзлаштирингиз, энергия системаларини қуриш ва улардан фойдаланиш қўлматини камайтирингиз! Мамлакатга кўпроқ электр энергияси берайлик!

56. Машинасозлик ходимлари! Иш унуми юксак бўлган ва тежамли энг янги машиналарни, асбоблар ва ускуналарни ишлаб чиқариш тизорқ ўзлаштирингиз! Халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларини техника билан қайта қуrolлантириш учун, ишлаб чиқаришни кенг равишда автоматлаштириш учун зўр бериб курашингиз!

57. Нефть ва газ саноатининг ходимлари! Нефть ва газ чиқадиган янги конларни қидириш ва ўзлаштириш ҳамда нефть ва газ чиқариш сурьатларини оширингиз! Нефть маҳсулотларини қайта ишловчи заводларнинг қувватини кўпайтира берингиз, нефть маҳсулотларининг сифатини оширингиз! Мамлакатга кўпроқ нефть ва газ берайлик!

58. Қўмир саноати ходимлари! Комплекс механизациялашни ва қўмир чиқаришнинг самарали усулларини кенг жорий қилингиз! Меҳнат унумдорлигини оширингиз, қўмирнинг таннарҳини камайтирингиз ва сифатини яхшилаб!

59. Кимё саноати ходимлари! Янги қувватларни тизорқ ишга туширингиз, кимё маҳсулотларининг хилларини кўпайтирингиз! Халқ истеъмол қиладиган яхши сифатли арзон молларни кўпроқ тайёрлангиз! Қишлоқ хўжалиги учун кўпроқ минерал ўғитлар берингиз!

60. Совет бинокорлари! Янги корхоналар, уй-жой бинолари, мактаблар, касалхоналар, болалар муассасалари қуриш сурьатларини тезлаштирингиз ва сифатини яхшилаб! Қурилишнинг индустриал методларини кенг жорий қилингиз! Яхши сифатли, кўркам, арзон қилиб қурилингиз!

61. Бинокорлик материаллари саноатининг ходимлари! Бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз, сифатини яхшилаб! Етти йиллик қурилишлари учун кўпроқ цемент, йиғма конструкциялар ва деталлар берингиз!

62. Урмон, ёғочсозлик ва қоғоз саноатининг ходимлари! Мамлакатга юқори сифатли ёғоч, мебель, целлюлоза ва қоғозни кўпроқ берайлик!

63. Енгил саноат ходимлари! Совет кишиларига яхши сифатли ва чиройли газламаларни, яхши кийим-кечаларни, пишиқ ва нафис пофалларини ҳамда халқ истеъмол қиладиган бошқа молларни кўпроқ берайлик!

64. Озиқ-овқат саноати ходимлари! Озиқ-овқат товарлари ишлаб чиқаришни бутун чоралар билан кўпайтирингиз ва уларнинг ассортиментини кенгайтирингиз, озиқ-овқат маҳсулотларининг сифатини яхшилаб!

65. Балиқ саноати ходимлари! Балиқ овлашни кўпайтирингиз, очик денгизларда, океанларда ва ҳовуз, кўлларда балиқ овини ривожлантирингиз!

66. Совет транспорти ходимлари! Юкларни тўхтовсиз ташиб беришни таъминлангиз! Пассажирларга хизмат кўрсатишни яхшилаб! Транспортни техника жиҳатидан реконструкциялашни тизорқ амалга ошириш учун, кенг миқёсда механизациялаш ва автоматлаш учун курашингиз!

67. Алоқа ходимлари! Алоқа воситаларини тинмай ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Почта, телеграф, телефон, радио, телевидениенинг пухта ишлашига эришингиз! Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаб!

68. Маҳаллий саноат ва кооператив саноати ходимлари! Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтирингиз, маҳсулотнинг сифатини яхшилаб! Таннарҳини камайтирингиз! Аҳолига маиший хизмат кўрсатишни бутун чоралар билан яхшилаб!

69. Колхозчилар, совхоз ва РТС ходимлари, қишлоқ хўжалиги мутахассислари! Ватанга дон, гўшт, сут, жун, туҳум, пахта, зигир, қанд лавлаги, картошка, сабзавот, мева, чой ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ берайлик!

70. Қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари! Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз, мустақкам озуқа базасини вужудга келтирингиз, чорва молларининг маҳсулдорлигини оширингиз, наслдорлик ишини яхшилаб! Илғорларга тенглангиз, уларнинг тажрибаларини кўллангиз! Аҳоли жон бошига чорва маҳсулотлари етиштириш соҳасида Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетайлик!

71. Колхозчилар! Жамоат хўжалигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз, колхоз бойлигининг негиз бўлган бўлимас фондларни кўпайтирингиз! Колхозлараро ишлаб чиқариш алоқаларини кенгайтирингиз!

72. Колхозчилар ва қишлоқ механизаторлари! Деҳқончиликда ва чорвачиликда комплекс механизацияни кенг жорий қилингиз, техникани яхшилаб ва меҳнат унумдорлигини ошириш ва ўз меҳнатингизни энгиллаштириш учун техникадан яхшироқ фойдаланингиз!

73. Совхоз ходимлари! Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирингиз ва уларнинг таннарҳини камайтирингиз! Мамлакатнинг ҳамма совхозларини намунали ва юксак рентабелли корхоналарга айлантирайлик!

74. Қўриқ ерлардаги меҳнаткашлар! Эришилган муваффақиятларини мустақкамлангиз ва кўпайтирингиз! Деҳқончилик маданиятини оширингиз, муттасил ва юқори ҳосил олинишига эришингиз! Жамоат чорвачилигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз!

75. Колхозчилар, совхоз ходимлари ва қишлоқ хўжалиги мутахассислари! Фан ва техниканинг ютуқларини қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришга дадил жорий қилингиз! Маҳсулот таннарҳини камайтиришга сабот билан эришингиз!

76. Совет савдоси ва умумий овқатланиш ходимлари! Аҳолига хизмат кўрсатишнинг юксак маданияти учун курашингиз, меҳнаткашларнинг эҳтиёжларини яхшироқ ўргангиз ва уларнинг ўсиб бораётган эҳтиёжларини тўла қондиригиз!

77. Совет хизматчилари! Совет аппаратининг ишини такомиллаштирингиз! Меҳнаткашларнинг эҳтиёжларига ва талабларига эътибор билан қарангиз!

78. Фан ва олий мактаб ходимлари! Фанни янада яшнатиш учун, техникани тараққий эттириш учун курашингиз! Ишлаб чиқариш билан маҳкам алоқа боғлангиз! Коммунизм даврига муносиб мутахассисларни тайёрлангиз!

Яшасин илғор совет фани!

79. Яшасин космик фазонни бўйсундириш даврини очиб берган совет олимлари, инженерлари, техниклари, ишчилари!

80. Адабиёт ва санъат ходимлари! Ўз асарларингизда совет киши-си қаҳрамонона ишларининг улғурлиги ва гўзаллигини ёрқин акс эттиригиз! Асарларнинг юксак ғоявийлиги ва бадиий маҳорати учун курашингиз! Адабиёт ва санъатнинг халқ ҳаёти билан, ҳозирги замон билан маҳкам, чамбарчас боғланиши учун курашингиз!

81. Матбуот, радио ва телевидение, нашриёт ва маданий-оқартув муассасаларининг ходимлари! Ҳақиқат ғолиб коммунистик идеаларни, илғор тажрибани, инсоният тўплаган маънавий бойликлари омма орасига ҳормай-толмай ёйингиз!

82. Халқ маорифи ходимлари! Болаларни ўқитиш сифатини яхшилаб, мактабнинг турмуш билан, ишлаб чиқариш билан маҳкам боғланиши учун курашингиз! Еш бўғинини коллективизм, меҳнатга муҳаббат руҳида, Ватанга, коммунизм ишига садоқат руҳида тарбиялангиз!

83. Медицина ходимлари! Халқ соғлигини сақлаш ишларини яхшилаб ва ривожлантирингиз, даволаш ва санитария муассасалари ишидаги маданиятни оширингиз! Медицина фанининг энг янги муваффақиятларини амалда жорий қилингиз!

84. Яшасин мамлакатимизда чинакам халқ ҳокимияти органлари бўлган меҳнаткашлар депутатлари Советлари!

85. Совет касабасоюлари! Ишчилар синфининг ва интеллигенциянинг ижодий ташаббусини ва активлигини бутун чоралар билан ривожлантирингиз! Ишчи ва хизматкашларнинг моддий фаровонлигини ва маданий савиясини янада юксалтириш тўғрисида кўпроқ ғамхўрлик қилингиз! Меҳнаткашларнинг бутун куч-ғайратини етти йиллик планни бажаришга сафарбар қилингиз!

86. Яшасин коммунистик жамиятнинг актив қурувчилари—Совет хотин-қизлари!

87. Яшасин Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси ва резерви, коммунизм қурувчи ёшларнинг илғор отряди — Ленин комсомоли!

88. Коммунистлар ва комсомоллар! КПСС XXI съездининг қарорларини бажариш учун, СССРда коммунизм қуриш учун умумхалқ курашининг олдинги сафарида бўлингиз!

89. Комсомоллар, совет ёшлари! Коммунистларча яшаш ва ишлашнинг ўрнинингиз! Ўзингизда юксак маънавий фазилатларни ўстирингиз! Коммунизмнинг онгли ва толамс қурувчилари бўлингиз!

90. Пионерлар ва мактаб ўқувчилари! Билимларни ва меҳнат малакаларини сабот ва қунт билан яхшилаб! Лениннинг улғу иши учун актив курашчилар бўлишга тайёрлангиз!

91. Яшасин коммунизм қураётган улғу совет халқи!

92. Социалистик тузум куч-қудратининг манбаи, коммунизм қурилишида янги муваффақиятларнинг гарови бўлган Коммунистик партия билан совет халқининг бузилмас бирлиги яшасин ва мустақкамлансин!

93. Яшасин мамлакатимиз халқлари дўстлигининг қалъаси, тинчлик, демократия ва социализмнинг мустақкам таянчи — Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи!

94. Яшасин жонажон Совет ҳукуматимиз!

95. Яшасин Ленин тузган шонли Совет Иттифоқи Коммунистик партияси — Совет халқининг коммунизм қуриш учун курашдаги буюк илҳомбахш ва раҳбар кучи!

96. Марксизм-ленинизм байроғи остида, Коммунистик партия раҳбарлигида коммунизм ғалабаси сари, олға!

97. Яшасин бутун инсониятнинг порлоқ истиқболи — коммунизм!

оқик денгизларда, океанларда ва ҳовуз, кўлларда балиқ овини ривожлантирингиз!

66. Совет транспорти ходимлари! Юкларни тўхтовсиз ташиб беришни таъминлангиз! Пассажирларга хизмат кўрсатишни яхшилаб! Транспортни техника жиҳатидан реконструкциялашни тизорқ амалга ошириш учун, кенг миқёсда механизациялаш ва автоматлаш учун курашингиз!

67. Алоқа ходимлари! Алоқа воситаларини тинмай ривожлантирингиз ва такомиллаштирингиз! Почта, телеграф, телефон, радио, телевидениенинг пухта ишлашига эришингиз! Аҳолига хизмат кўрсатишни яхшилаб!

68. Маҳаллий саноат ва кооператив саноати ходимлари! Маҳсулот ишлаб чиқаришни кўп

... Заводийизда эришган ютуқларни кўри
109 хил эмас, иложи бўлса, ундаги янгилик
тантор яратилган. ҳақида бирор нарсга ёшиш
нг кўпи оммавий да Россия Совет Федератив
иқарилмай қўлиб диалектик Республикаси в
си кетидан янги насиди бўлолдиқ.

А. АБДУАЗИМ
МОСКВА

БОҒ-РОҒЛАР ЯРАТАЙЛИК

Юз миллион тунга яқин кўчат ўтказилди. Бу кўчатларни нобуд қилмай ўстирайлик!

15 МИНГ ГЕКТАР ЯНГИ БОҒ

Кўкламги «Кўчат ўтказиш ойлари» вақтида республика колхоз ва совхозларида 15 минг гектардан кўпроқ янги боғ ва тоқзорлар барпо қилинди. Республикада кўкламнинг ўзида 100 миллион тунга яқин мева ва меvasиз дарахт кўчатлари ўтказилди.

Кўкламги кўчат ўтказиш топиригини республика министриликлари, халқ ҳўжалиги кенгашлари ва бошқармалари қўйидагича бажардилар:

Ўзбекистон ССР Маориф министрилиги (министри ўртоқ Э. Қ. ҚОДИРОВ)	170,0
Ўзбекистон ССР Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрилиги (министри ўртоқ И. В. СТРЕЛЬЦОВ)	162,4
Тошкент темир йўл бошқармаси (бошлиғи ўртоқ А. ҚОДИРОВ)	141,2
Бухоро Халқ ҳўжалиги кенгаши (раиси ўртоқ С. Н. НУСРАТОВ)	140,0
Тошкент Халқ ҳўжалиги кенгаши (раиси ўртоқ Н. В. МАТИНОВ)	130,0
Самарқанд Халқ ҳўжалиги кенгаши (раиси ўртоқ М. Ш. МИРҚОСИМОВ)	121,0
Фарғона Халқ ҳўжалиги кенгаши (раиси ўртоқ А. СУЛТОНХУҲАЕВ)	109,1
Соғлиқни сақлаш министрилиги (министри ўртоқ Р. С. СОАТОВ)	109,0
Ўзбекистон ССР Сўв ҳўжалиги министрилиги (министри ўртоқ В. А. БИЛБАС)	96,5
Қишлоқ ҳўжалиги министрилиги (министри ўртоқ Ж. ХОНАЗАРОВ)	96,1
Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳўзуридаги Ўрмон ҳўжалиги ва табиғий қўриқлар Бош бошқармаси (бошлиғи ўртоқ М. ИСАМУҲАМЕДОВ)	91,5
Қорақалпоғистон Халқ ҳўжалиги кенгаши (раиси ўртоқ П. С. ХЕИТОВ)	90,0
«Главгосподострой»	78,8

(процент ҳисобида)

ДАРАХТ ЎСИБ, ҲУШ ҲУНАР

— Кўчатни бир киши кўқартиради, меvasини кўқчилик еди.

Богдан гап очилганда Карим ота ҳаммаша бу сўзни эслабди қўяди. Уни эшлитганда кўчат «касаллига» учраган дейишди. Карим ота богдон номини олиб, қўлга қайчи ушлаганидан бери қанчадан-қанча меvasи дарахт ўстирди.

У, Сталин номи колхозда ўн беш йилдан бери богдонларга бошчи. Колхознинг ўша маҳалларда атиги 7 гектар боғи бўлган. У ҳам яхши парвариш қилинмаганидан кам ҳосил беради. Йиллар ўтиб, колхоз богзори кенгайди — 40 гектарга етди.

Колхоз богининг асосий қисми узумзор. Карим ота Назаров узумларнинг хилинигина кўқайтирмай, унинг ҳосилдорлигини ҳам оширмоқда. Хомтоқ қилиш, занглари қирқин ва қай тартибда кўтарини агротехникаси мукамал оғаллаган. Шунинг учун узумзорга кирганингизда шингилларнинг илти тизилгандек бир текис осилиб турганини кўриб, богдонларнинг моҳирлигига таҳсин ўқийсиз. Ўтган йили бир гектар тоқзордан 120 центнердан узум йилгилани бетиш эмас.

Сталин номи колхоз богининг таърифи узоққа тарқалган. Шу сабабли Ҳўжабод районида келган меҳмонлар албатта бу колхоз богини сайр этгани қирадилар.

Колхоз богдонлари аҳолига кўпроқ меvasе-чева етказиб бериш учун илтилиб, янги бог-роғлар қилишни давом эттирмоқдалар. Ўтган йилнинг кузида 12 гектар майдонга 1800 тупдан кўпроқ олма кўчати ўтказилди. Яқинда богдонлар яна 20 гектар ер ажратиб олиб, унга уч минг туп ўрик, нок, олхўри ва бошқа хил дарахт кўчатлари қўйилди.

Сталин номи колхозда етиштирилган ширин-шакар узумининг доврагини эшитган Андижон давлат кўчатзори ҳодимлари колхоз богдонларидан қаламча тайёрлаб беришни илтимос қилган эдилар. Кейинги икки йил ичида колхоз богдонлари давлат кўчатзорига 500 минг туп ток қаламчаси тайёрлаб қўйди.

Бу йилмиза богдорчилик тарихида катта бурилиш йили бўлди. Қарғига берманг, ким билан учрашманг — ҳамманинг қўлида кўчат, ҳамманинг оғзида кўчат. Андижон облатида бу йилгидек кўп кўчат ҳеч қачон экилмаган бўлса керак. Облат меҳнаткашлари партия ва ҳўкуматимизнинг боғларни кўқайтириш юзасидан берган кўрсатмасини иссиқ қутиб олиб, уни шараф билан адо этдилар.

Энди шу ёш нўҳолларни воғта етказиш вазифаси турибди.

Ғани УМУРЗОҚОВ, Андижон облати.

БАҒДОДДА БИРИНЧИ СОВЕТ САНОАТ ВИСТАВКАСИ ОЧИЛДИ

Совет Иттифоқи ва Ироқ Республикаси давлат гимнларининг садолири таътанали янграйди. Бағдоднинг мовий осмониде дунёда биринчи социалистик давлатнинг эмблемаси — ўроқ ва болга сурати туширилган Қизил байроқ ва ёш Ироқ Республикасининг эмблемаси — қилч ва бошоқ сурати туширилган ун рангли байроғи ҳилираб турибди. Фаҳрий қоруву саф торган. Виставкада қатнашувчи 15 совет социалистик республикаларининг байроқлари тикилган флаштоклар жануб қўшининг нурларида арқираб турибди.

Бағдод аҳолисидан неча минглаб киши виставканинг очилиши маросимига тўпланди. Аммо таътанали маросимда қатнашмаша истаган ҳамма кишиларни виставка ўз териториясига сиғдирилмас эди: неча минглаб киши виставка ёнидан ўтган кенг магистралда тўпланди эди. Виставканинг очилиши маросимиде СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари А. И. Микоян катта нутқ сўзлади.

А. И. МИКОЯН нутқи

А. И. Микоян ўз нутқининг бош қисмида айтдики, мустамлакачилик кишиларни парчалаб ташлаган Ироқнинг мард халқи янги ҳаёт қуриш йўлида совет халқи каби яхши дўста эгадир.

А. И. Микоян ўз нутқида Октябрь революциясидан кейинги дастлабки йиллардан тортиб ҳозирги пайтгача Совет Иттифоқи экономикасининг ривожланиш тарихига анча тўхталиб ўтди. Бизда совет ҳўкимияти ўрнатилганидан бери ўтган йиллар ичида саноат маҳсулоти ҳамми 40 баравардан зиёд, йирик саноатда эса ҳатто 59 баравар кўпайди. Мамлакатимизнинг тараққиети социалистик ҳўжалик системасининг капиталистик ҳўжалик системасига нисбатан юз усту эканлигини кўрсатди. Ана шу устуликнинг социалистик ҳўжаликнинг капиталистик ҳўжаликка нисбатан юксакроқ суръатлар билан ривожланишига имконият туғдиради.

Кейинги 6 йил ичида саноатимизнинг маҳсулоти 90 процент кўпайди, АҚШ да эса атиги 15 процент орди. Аҳоли сонининг ўсиб бораётганини эътиборга олганда, янги ёш суръатларини аҳоли жон ҳисоби таққослаб кўрганда, янада кўпроқ ютуқларга эришилганлигини кўрамиз. Кейинги 6 йил ичида СССР да аҳоли жон бошига саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 71 процент, АҚШ да эса 0,3 процент кўпайди.

Бизнинг мамлакатимизда моддий бойлик ишлаб чиқаришнинг юз усту суръатлар билан ўсётганлиги миллий даромаднинг тезроқ ўсшини ҳам таъминлади. Бизда совет ҳўкимияти йилларида миллий даромаднинг аҳоли жон бошига тўғри келган ҳиссаси 16 баравардан зиёд кўпайди, АҚШ, Англия ва Франция да эса шу давр ичида атиги 1,8 баравар орди.

А. И. Микоян сўзини давом эттириб бундай деди: Бизнинг мамлакатимиз кейинги 10—15 йил ичида иқтисодий тараққиётнинг шундай йўлини босиб ўтишди, капиталистик мамлакатларнинг бундай йўлини босиб ўтиши учун 50—60 йилдан кўпроқ вақт талаб этилган эди. Бизни уруш қилинган мажбур қилган эдилар. Ана шу урушлар мамлакатимизга катта вайронгарчилик келтирмаганида эди, биз эндиликда ишлаб чиқаришнинг умумий ҳажми жиҳатидан ҳам, аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш миқдори жиҳатидан ҳам АҚШ га етиб олган бўлар эдик.

А. И. Микоян қуйидаги ҳолга эътиборни жалб этди: Уруш тамом бўлганидан кейин чет элларда уруш туғайли катта вайронгарчилик бўлганини натижақисда Совет Иттифоқи ўз кучларини тиклай олмасе керак ва яна бузқ давлат бўлиб ололмасе керак, деган овозлар кўп тарқалган эди. Эндиликда эса Фарғона ўзқни кўрайдиган кўп экономистлар илаларимизнинг реаллигини ва умуман ишлаб чиқариш ҳажми жиҳатидан, шунингдек аҳоли жон бошига маҳсулот ишлаб чиқариш жиҳатидан тарихан қисқа вақт ичида АҚШ га етиб олиб, ундан ўзиб кел-

тишимиз муқаррар эс а н а л и г и н и эътироф этишга мажбур бўлдилар.

Бизнинг мамлакатимизда, — деди А. И. Микоян, — қисқартирилган иш кўнига муваффақиятлик суратда ўтилмоқда. Шу йилнинг бошига қадар 13 миллион ишчи ва хизматчи қисқартирилган иш кўнига қўқирди, бу йилнинг охиригача мамлакатимиздаги барча ишчи ва хизматчилар 7—6 соатлик иш кўнига қўқирлади.

Аҳолига сотилаётган товарлар миқдори йил сайин кўпаймоқда ва жуда тез суръатлар билан — йилга 8—9 процент миқдорда ортиб бормоқда. Бизда ҳар йили қарийб беш ярим миллион телевизор ва радиоприймник, бир миллионга яқин кир ювиш машинаси, ярим миллионга яқин рўзгор учун керакли ҳодимлик ва узоқ вақт мобайнида ишлатиладиган бошқа хил товарлар кўп миқдорда сотилмоқда. А. И. Микоян совет халқининг аҳолига медалини хизмати кўрсатиш соҳасида эришган катта муваффақиятларига ҳам тўхталиб ўтди. А. И. Микоян Совет Иттифоқи бу соҳада дунёда биринчи ўринга чиққанлигини таъкидлади.

Сўнгра А. И. Микоян қуйидагиларни айтди: Фарғона Совет Иттифоқи ишлаб чиқариш ва маданиятни гўё халқларни эркинликдан маҳрум қилиш аёвасига ривожлантира олади, деб тўхмат қилётган кишилар ҳали ҳам топилади. Совет Иттифоқининг халқи чин маъноси билан эркин халқлар. Совет халқи юксак коммунистик ахлоқ руҳида тарбияланмоқда. 49 кун мобайнида Тинч океанининг кучли тўқинларига бардош берган тўрт совет солдатининг қаҳрамонлиги совет кишининг характерини ёркин кўрсатди, совет тарбиясининг натижаларини намойиш қилди. Бу кишилар совет тузуми, совет ахлоқи, коммунистик ахлоқ руҳида тарбия кўрганлар. Бу кишилар совет характерининг, янги киши характерининг тисол мужассамидир.

СССР Министрлар Совети Раисининг биринчи ўринбосари нутқининг охирида бундай деди: Совет Иттифоқининг халқ ҳўжалигининг ҳамма соҳаларида эришган буюк муваффақиятлари, етти йиллик планнинг мамлакатимизга очиб берадиган буюк истиқболлари ташқи савдонинг кенгайтириш ва иқтисодий ҳамда илмий техника соҳасида бошқа мамлакатлар билан ҳамкорлиқни кўчайтириш имконини беради.

Совет Иттифоқининг Бағдоддаги саноат виставкаси совет ва Ироқ халқлари ўртасида алоқаларни кенгайтириш ишига муҳим ҳисса қўшади, деб умид қиламиз.

Совет кишилари ҳар иккала мамлакатларимизнинг манфаатларини кўзлаб, Совет Иттифоқи билан Ироқ ўртасида дўстона муносабатларни ва ҳамкорлиқни мустаҳкамлайдилар ва ривожлантирадилар. Ироқ халқи бунга амин бўла олади. (А. И. Микояннинг нутқи гулурас қарсанлар билан кўп марта бўлиниб турди).

А. И. Микояндан кейин Ироқ Республикасининг бош министри генерал Абдил Карим Қосим нутқ сўзлади.

Абдил Карим Қосим нутқи

— Мен, — дейди генерал Қосим, — Бағдодда совет саноат виставкасининг очилиши маросимига ҳозир бўлишимдан жуда хурсандман. Мен халқнинг ҳамма фарзандларига шуни айтманам, биз Совет Иттифоқи билан мустаҳкам дўстлиқни таъминлаймиз, чунки бу дўстлик 14

июлдаги голибона революцияимизни ҳўрмат қилиш туғилурига асосланган.

Бош министр Қосим айтдики, Ироқнинг дўсти бўлган совет халқи Ироқ революциясининг мақсадларига юксак баҳо бермоқда ва бу мақсадларни ҳўрмат қиламоқда. Ироқ ре-

волюцияси чет ала мустамлакачиликнинг Ироқ халқи устидан ҳўкуроқлигига хотима берди. Эндиликда, — дейди у, — Ироқда империалистлар қолмади.

Сўнгра бош министр айтдики, Ироқ Республикасининг ташқи сиеваси ўзаро манфаатларни ва бутун дунё халқларининг осийшталлигини ҳўрмат қилиш принципларига мувофиқ барча халқлар билан дўстликка асосланган.

Бош министр сўзини давом эттириб, бундай деди: Бизнинг сиевасимиз равшандир. Биз тинчликсевар бегарар давлатимиз. Бу давлат ўзгаларнинг манфаатларига даҳил қилмайди. Биз совет халқи билан дўстлик ва бизнинг дўстлигимизга ўзаро манфаатларни ҳўрмат қилишга асосланган, деймиз.

Сўнгра бош министр қуйидагиларни айтди: Анастас Иванович Микоян ўз нутқида баён қилган фикр менинг эътиборимни жалб этди. Бу фикр шундан иборатки, совет кишилари дўшманини ўз мамлакатларидан ҳайдаб чиқаришга қодир бўлдилар. Биз ҳам шу нарсга билан ҳамкорлик, ўтмишдаги каби ҳозирда ҳам ҳар қандай фитначини ва империалистни ўз мамлакатимиздан қайтаб чиқаришга қодирмиз. Биз мустақил, овоз ва тамомиле суверен давлат бўлиб оламиз, деймиз. Биз бошқа давлатлар билан ўз муносабатларимизни ўзаро манфаатларига асослаб қурамиз. Бизларнинг ҳамма ил тинчлик идеясининг қўлла-қувватлаймиз ва ҳарбий блоклар тузиш идеясини қоралаймиз. Бизнинг бу сиевасимиз халқ манфаатларига хизмат қилади.

Бош министр Қосим Ироқ халқини ишлаб чиқариш ривожлантириш ва мамлакат аҳолисининг моддий турмуш даражасини ошириш учун эфр гайрат билан меҳнат қилишга қайтири. У, Ироқнинг Совет Иттифоқи билан иқтисодий ва техника ҳамкорлиги катта аҳамиятга эга эканлигини кўрсатди ва бу ҳамкорлик тенг ҳўкувлик ва бир-бирларининг манфаатларини ҳўрмат қилишга асосланган, деб таъкидлади.

Генерал Қосим Бағдоддаги совет виставкаси тўғрисида гапириб, бундай деди: Мен Совет Иттифоқидан келиб, бу виставкани таъкил этган ва Совет мамлакатининг муваффақиятлари билан таъкил чиқаришимиз учун имконият туғдириб берган кишиларга ташаккур изҳор қиламан. Мен, — деб сўзини давом эттирди у, — Ироқ халқининг халқ фаровонлигини қандай ошириш реаллиги тўғрисида бу виставкадан намуна сифатида фойдаланишнинг истар эдим.

Нутқлар сўзлаб бўлинганидан кейин, А. И. Микоян генерал Қосим билан ва ўз ҳамроҳлари билан биргаликда совет саноат виставкасининг павильонларини ва кўргазма майдончалари ҳамда стендларини кўздан кечири бошлайди. Генерал Қосим ва виставкада ҳозир бўлган меҳмонлар виставкага қўйилган экспонатларни эфр эътибор билан томоша қиладилар. Бу экспонатлар Совет Иттифоқи халқларининг иқтисодий, илмий, маданий ва ижтимоий соҳаларда аjoyиб муваффақиятларга эришганликларини исбот қилади.

Шундан кейин виставкадаги кинотеатр биносиде совет артистлари катта концерт қўйиб берадилар. Азиз меҳмонлар ҳўрматли кишилар ложа-сига чиқадилар. Саҳнада Совет Иттифоқи халқларининг ашула ва рақслари ижро этилади. Томошабинлар ана шу концерт қатнашчиларини кўп марта олқишлайдилар.

ПРАВДА ВОСТОКА

Газетанинг биринчи бетиде КПСС Марказий Комитетининг Биринчи май Қачқирларга босилган. Биринчи бетда Ўзбекистон КП Марказий Комитети бюросининг республикада бажариш эътибори боричи ҳақидаги қарори бўлган. Я. Алесан Қариосиё районида ёлган ҳазарда пропалантист Саид Сафиевнинг иш тизқибасини ҳимой қилади.

Учинчи бетда тарих фанлари нам. дидати И. В. Верховцевнинг «Ленин байроғи — халқлар дўстлигини байроғи» сарлаҳали мақолеси бор.

Тўртинчи бетдан республика ҳаётига доир хабарлар ўрни олган.

БОҒЛИ КОЛХОЗ—ТЎКИН КОЛХОЗ

Бир маҳаллар Ғазовот кўрмисини, чечка қишлоқ эди. Бу ерда бойларнинг ва Хева хонлиги амалдорларининг кунгирли баланд ҳовлилариде ўзга кўзга чалинадиган биронта уй йўқ эди. Деҳқонлар де расасиз, пастанга ва қоронғу уйларда яшардилар. Печкани билмас, ўтин хона ўртасига уйиб қилдилар, уй ичи ту-чилинда қилган маҳрамона меҳнатлари туғайли бўбга чикиди.

Шу аниқ ўтмиш энди афсондай бўлиб қолди. Улуг Октябрь ва шонли колхоз тузуми деҳқонларни янги дунё қўчоғига олиб келди. Ғазовотга ҳам фойз кирди, янги-янги обод уйлар қурилди, бог-роғлар мевага кирди. Колхозчи деҳқонлар хонадонни нурга, донга тўлди.

Колхоз тузумининг дастлабки йилларидаги ўндан ортиқ йиллик артели ўрнида Сталин номи йирик колхоз вужудга келди. Бугун обод ва кўрнам Ғазовот қишлоғида юзлаб янги уйлар, мактаблар, соғлиқни сақлаш муассасалари, маданий-маиший бинолар жиловланиб турибди.

Хоразм воҳасида биринчи марта Илчи нурлари шу қишлоқ хонадонларида порлаган эди. Эндиликда

облатнинг аксарият қишлоқларининг кечалари ёруғ ва қаророн. Ғазовот радио узели қишлоқ аҳолисини севаикли Москва билан ҳамнафас қилиб туради. Деҳқон уйида марказий ва республика газеталари, журналлари ўқилади. Буларнинг ҳаммаси совет кишининг шонли Коммунистик партия етакчилигида қилган маҳрамона меҳнатлари туғайли бўбга чикиди.

— Қўшқўридан чиқиб, Ғазовот қаналида ўтган, рўпарада очилган аjoyиб манзарага маҳлиё бўласиз, бектиёр тўхтайсиз. Плант асосида қайта қурилаётган Сталин номи колхоз посёлкасидаги азим дарахтлар осмонга йил бераётгандай туюлади. Баҳорда колхозчилар томорчасида Ўсиб турган меvasи дарахтлар гуллаганда бу қишлоққа қор ёғибди дей-

— Боғли колхоз — ёғли колхоз, — дейди қишлоқ ҳўжалик арте-

лининг раиси Олтибой Қўрбонов. — Энди богсиз колхозчи, богсиз хонадонни тасаввур қилиб бўлмайди. Бир вақтлар қорин тўйиниши уйлардик, ояқат танламасдик. Ма-на энди кўнглимиз ширин-шакар мева тусайди. Партия ва ҳўкуматимиз дастурхонингиз тўйини, хилма-хил ноз-неъматлар билан сароб бўлсин деяптилар.

Колхоз бу йил ҳам янги боглар яратилган астойдил ниришди. Ҳозир богдонлар ўн тўққиз гектар ер ажратиб олиб, унга олма, шафтоли, ўрик, ток кўчатлари ўтказмоқдалар. Бош богдон Б. Нурматов:

— Хоразмнинг шу серурум ерларида бу йил гектар бошига юз центнердан олма, эллик центнердан шафтоли, юз йигирма центнердан узум етишти-

— деди.

Бу мул ҳосил шубҳасиз яратилди. Богдонлар колхозчилар дастурхонига ширин-шакар мева-чева ала р билан зийнат киритадилар, колхоз хазинасини янги-янги даромад билан бойитадилар.

Бугун ўтказилаётган кўчатлар улғайди. Ғазовот қишлоғининг фазлига фойз қўлади.

С. ИБРОҲИМОВ, «Қизил Ўзбекистон» мухбири.

Қўшқўпир райони.

ГУЛИСТОН ТОКЗОРЛАРИ

Самарқандликлар Янгиариқ қўлини яхши билишади. Яқинга-ча бу ерларда дарахт кўрнимас, баҳор ёмғириндан баҳра олиб униб-ўсган гиёҳлар саратонда қояжарлаб ётарди. Энди шу чўлга келинг, у гулистонга айланыпти. Бундан тўрт-беш йил аввал ўтказилган кўчатлар ҳосилга кирган. Юзлаб гектар тоқзор, мевазор «чўл номи бизга ислод» деб турибди. Шунинг учун ҳам Янгиариқ қўлини халқ Гулистон деб атай бошладилар. Ишонинг қўли гул деб шунинг айтилар-да!

Самарқанд районидеги «Комсомо́л» колхозини 110 гектар ерда бог қилди, 80 гектар ерни тоқзорга айлантирди, янги ер очилди, бог қилди.

Колхоз богдонлари бу йил ҳам чўлининг бир қисмини боққа айлантирдилар. Қисқа вақт ичида 26 гектар ерга олма, гилос, олхўри, шафтоли ва анор кўчатлари ўтказилди, 24 гектар ерга ток кўчати экилди.

Колхозчилар янги ўтказилган кўчатларни меҳр билан парварига қилмоқдалар. Шу билан бирга, келгусини кўзлаб иш олиб бораётдилар. Тракторчи Раҳматулло Жўраев, Темир Азимов янги ер очаётдилар. Ҳозир ҳайдалаётган ерларга қудда ва келгусин йил баҳорда кўчат ўтказилди. «Комсомо́л» колхозини аъзолари етти йилликда Гулистонда 300 гектар ерни бог, 200 гектар ерни тоқзор қиладилар.

М. ҲАЙДАРОВ.

ОЛМА, ЎРИК, АНЖИР ВА ШАФТОЛИЛАР

Тўртқўла районидеги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг богдан тушган даромади йилдан-йил кўпаймоқда. Колхознинг 30 гектар боғи бўлиб, ўтган йили шу богдан 300 минг сўм даромад олинди.

Бу йил бог 15 гектарга кенгай-тирилди. Етти йилликнинг охирида бог 60 гектарга етказилди.

Р. ЕШИМБЕТОВ.

Андижон районидеги Карл Маркс номи, Сталин номи ва «Шарқ юлдузи» колхозларида 8—10 минг тупдан кўчат ўтказилди. Район колхозлари 100 минг туп кўчат ўтказмоқчилар.

Р. КАРИМОВ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академияси мева ва узумнинг янги навларини етиштириш мақсадида Охунбобоев районидеги «Фарғона» колхозиде мевачилик ва узумчилик бўйича таянч пункт ташкил қилди. 50 гектар ерга ток кўчатлари ва меvasи дарахт кўчатлари экишга киришилди.

А. МАДРАҲИМОВ.

Чуст районидеги Фрунзе номи колхозда 40 гектар ерга олма, ўрик, шафтоли, анжир кўчатлари ўтказилди. 1965 йилгача колхоз мевазор боглари 400 гектарга етказилди.

Т. ҚОДИРОВ,

Я. ҚУЗИХУҲАЕВ.

СУРАТЛАРДА: 1. Ҳар кимнинг яхши ният билан кўчат экиши келди. Намангандаги давлат кўчатзори нўҳолларни шаҳар кўчаларида сотишни ташкил қилди. 2. Тошкент шаҳар, Фрунзе райони коммунал ҳўжалик бўлими ишчилари кўк-ламзорлаштиришда актив қатнашадилар. Сиз кўриб турган суратда номхоз ҳодими А. Убайдуллаев кўчат ўтказишга тайёрланмоқда. 3. Кўчат ўтказишда Бухородаги 5-ўрта мактаб ўқувчилари ҳам жонбозлик қилмоқдалар.

Е. КОРНИЕНКО, А. ТУРАЕВ, Ш. МУМИНОВ фотолари.

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ — ЗАМОН ТАЛАБИ

ЧУЛ-БИЕБОНДА ҚОЛГАН, ЧАРЧАБ ТИНКАСИ ҚУРИГАН ВА ТАШНАЛИКДАН ҲАМДА ДАРМОҢСИЗЛИКДАН ҲАЛОҚ БЎЛИШ ХАВФИ ЯҚҚОЛ ҚУРИНИБ, АЗОБ ТОРТАЕТГАН КИШИ УЗОҚ САРГАРДОН БЎЛИБ ЮРИБ, АТРОФИ МАЙСАЗОР ВА САЛҚИН, ДАРАХТЛИ БУЛОҚНИНГ ОЛДИГА КЕЛГАНДА УЗИНИ ҚАНДАЙ ҲИС ҚИЛСА, ИНСОНИЯТ ҲАМ БАТАМОМ ҚУРОЛСИЗЛАНИШ ОЛГАНДАН КЕЙИН УЗИНИ ШУНДАЙ ҲИС ҚИЛГАН БЎЛУР ЭДИ.

Н. С. ХРУШЧЕВ.

ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИГА КАТТА МАДАД

Совет Иттифоқи Қуrolли Кучларининг яна 1 миллион 200 минг кишига қамайтирилиши туфайли тахминан 16—17 миллиард сўм тежаллади. Бу маблағ хўжалик планларининг бажарилишини тезлаштиради.

А. Канделакки чизган расм.

БУЛАР ТИНЧЛИКДАН ВА СССР ТИНЧЛИК УЧУН

▲ 1959 йилда sanoat mahsuloti ishlab chiqarish 11 protsentdan ziyodroq kupaiddi. Shu yildan boshlab tashqi ishlab chiqarilgan mahsulotning bir uchiniga revolyutsion oqimdan Rossiyada bir yilda tayyorlangan sanoat mahsulotidan oshib ketdi.

▲ 1959 йилда СССР 60 миллион тонна пўлат тайёрлади, бу Англия, Франция ва Ғарбий Германия ишлаб чиқарган пўлатнинг ҳаммасига тенг.

▲ 1959 йилда 13 миллиондан ортиқ ишчи ва хизматчи иш ҳақлари қамайтирилмаган, ҳатто оширилган ҳолда етти-олти соатлик иш кунига кўчирildi.

▲ 1959 йилда Москвада 2.700.000 квадрат метрли уй-жой маҳсулотини қўйди. Бинобарин, чор Россиянинг 800 йил мобайнида қўйилган Москва 3—4 йил ичида қўйди.

▲ Ҳозирги вақтда совет давлати бюджетининг учдан бир қисми маориф, маданият, соғлиқни сақлаш, социал таъминот ва страхованига, кўп болали ҳамда ёлғиз оналарга нафақа тўлашга сарфланмоқда.

▲ Утган йилнинг ўзидagina 106.000 инженер тайёрланди, бу Америка Қўшма Штатлари тайёрлаб чиқарган инженерлардан уч марта ортиқ.

▲ Бизда 50 миллиондан ортиқ кишининг омонат кассаларда жамғармаси бор—қўйилган омонатлар 105 миллиард сўмдир.

ҚУРОЛЛАНИШ ОҚИБАТИ

КАПИТАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАРДА

Иккинчи жаҳон урушининг тўғрисида босилмасдан оқимчилик даялатлар янги урушга тайёргарлик кўра бошлади. Натижада «соҳа уруш» ваҳимаси кўчиди. Зўр бериб қуролашни фақат монополистларга қўй қолди, ҳоло, Меҳнатқиларнинг эса ризқини қирқди. Қуролаш аҳолидан олинган солиқларни қўйди, нарх-навои кўтарди, уй-жой таъминотини кескин тус олдириб, халқ тирикчилигини оғирлаштирди.

Буни қуйидаги фактлардан кўриш мумкин:

АМЕРИКА

▲ Иккинчи жаҳон урушига қадар Америка аҳолисининг 1 миллиард доллар федерал солиқ олинган бўлса, ҳозир Америка меҳнатқиларининг йилга 40 миллиард доллар солиқ тўламоқдалар.

▲ Урушдан илгирисига нисбатан кенг истеъмол молларининг ҳақини нархлари 2,2 баравардан зиёд ошди.

▲ Америкада 140 минг синфхона еттишмади.

▲ «Форчун» журналининг айтишича, 17 миллион яқин америкалик хараба уйларида яшайди. Уй-жой фондини 25 проценти яроқсиздир.

АНГЛИЯ

▲ Иккинчи жаҳон урушидан илгари Англия аҳолиси йилга 422 миллион фунт стерлинг солиқ тўлар эди. Ҳозир инглизлар йилга салкам 2,5 миллиард фунт стерлинг солиқ тўлашга мажбур.

▲ Аҳолининг тирикчилиги урушдан илгирисига қараганда 2,5 баравар қимматлашди.

▲ Расмий маълумотларга кўра, 3 миллиондан ортиқ йўлчи бола шартли кетиб, парти қолган тор синфхоналарда ўқийди. Шунга қарамай, 1958—1959 йилда Англия ҳукумати маориф ишига 484 миллион фунт стерлинг ажратди, ҳоло бу, ҳарбий мақсадларга сарфланмаган маблағнинг учдан бир қисмига тенг.

▲ Англия уй-жой қурилиши министрининг айтишича, мамлакатда 2 миллион квартира яшашга ноқулай. 75 йил муқаддам қурилган 4 миллион квартира ҳам қуруб қолган.

ЯПОНИЯ

▲ Японияда 3 миллион квартира еттишмади. Япония ҳукумати 1950—1959 йилларда уй-жой қурилишига ҳарбий мақсадларга сарфланмаган маблағнинг 7,3 проценти миқдоридagina маблағ ажратди. Агар қуролашнига бўлаётган ҳарж уй-жой қурилишига сарфланганда эди, Японияда уй-жой таъминоти 1957 йилдаёқ таъминланган бўлар эди.

▲ Мамлакатда 3 миллион киши сил касалига мубтало. Сил касалини даволайдиган касалхоналарда атиги 200 минг ўрин бор.

ТУРКИЯ

▲ Уруш вақтида бўлиши билан ҳарбий мақсадларга ўртача 500 миллион лир ажратилган бўлса, 1959 йилда бир миллиарддан зиёд лир сарфланди. Туркия ҳарбий блокларида қатнашадиган ҳарбий ҳар бир турк оиласининг йилга тахминан 150 лир ҳарбий тайёргарлик учун қўйиб олинмоқда. 150 лир турк ишчиси оиласи олдига иш ҳақида еки дехқон оиласи қилаётган йиллик даромадининг 20 процентига тенг.

▲ 1959 йили ҳарбий харажатлар соғлиқни сақлаш ва социал таъминот ишларига ажратилган маблағдан беш баравар ортиқ.

▲ «Улус» газетасида эълон қилинган статистик маълумотларга қараганда, 1959 йилнинг июнь ойида кенг, нарх-наво 1950 йилга нисбатан 6 баравар қимматлашган.

▲ «Ени юн» газетасининг хабарига қараганда, аҳолининг 60 проценти саводсиз. Уш ярим миллион боладан бир миллиондан кўпроги илм-маърифатдан маҳрум. Мамлакатда 17 миңдан ортиқ мактаб бикоси еттишмади.

XX аср. Уш лараси, янгиловчилиги, деа қадами жикатидан тенги йўл аср. Улуғ Ойқабрининг мунаваар юзи кўринган ва социализмнинг йиллик хавлатдан энг гўзал ханнига айланди. Бу аср. Капитализм мунаси билан кетган аср. Бир оғиз сўз билан таърифлаганда, энг заковатли, жуда гайратчан аср. Биз Ойга биринчи марта улароқ хат ташлаган. ақл кўзи билан атом даганини топган аш шу муъжизалар асри, тинчлик асри, қуrolсизланиш асри бўлмоғи керак. Бу асрининг тақдир булун тараққиёларар кишиликнинг ҳақли равишда ташвишлантirmoқда. Негани, тарихда бирон аср бу асрчаки зўр бериб қуrolланмаган, яроғ-аслаҳа бу асриникидан кўп тўпланиб қолмаган, қиргин воситалари бу асрдагидай хилма-хил қилиб ишланмаган эди.

Совет давлати Ёппасига, батамом қуrolсизланиш масаласини XX асрининг икун тартибига қўйиб, жуда жонбозлик қилмоқда. Бу, тузумимизнинг табииатдан келиб чиққан қонуний ҳол, Владимир Ильич Ленин таъкидлаганидэн, ҚУРОЛСИЗЛАНИШ СОЦИАЛИЗМНИНГ ИДЕАЛИДИР. Тинчликни шабадалари эсб тураберса, биз янги кашфиётларимиз билан оламни ҳайратда қолдираберишимиз. Тинчликка ҳеч ким раҳна солмаса, биз коммунизм неъматларини қўйайтираберишимиз.

Совет Иттифоқи ўз ташаббуси билан Қуrolли Кучлари сонини бир неча бор қисқартирди. Ҳарбий харажатларни анча қамайтирди. У «Атом солдат бўлмасин, ишчи бўлсин» демакда, тинч урғига кўпроқ тўроқ, «ўр ўрғига кўпроқ, турбина ишлаб чиқармоқда. Бу, жаҳоннинг сивий харишадиган юздэн ортиқ давлатнинг ҳаммасига буюк ибрат бўлгусидир.

Тинчлик дегани яхлит тушуначидир. Уни, қаймондай бўлиб бўлмайди. Бинобарин, тинчлик учун курашда ҳамма халқлар, ҳамма давлатлар тер тўкиши, бутун жаҳон қуrolсизланиш лозим. Шундай қилинмас экан, қитъалар уруш, гирдобига ташланган бўлади. Шундай қилинмас экан, Сталинград ва Киев, Хирсовка ва Нагасакки, Мон-Вальер ва Брадур, Овенцим ва Маутхаузен қуrolбонларининг ҳолиқонлари оёқ ости қилинган бўлади. Шундай қилинмас экан, тарихнинг кўзига чўп солинган бўлади.

Воронейкин собиқ солдат, ҳозирги Кантемир танк дивизияси номли қишлоқ хўжалик артелининг галлакори П. Бахта бундай деб ёзди: Менинг баданидан уч марта қўрошнинг парчаларини олиб ташладим. Уруш мени уч фарзандимдан, нариндос-уруғ бўлган 11 кишидан жудо қилди. Шу сабабдан мен уруш дегини кўрмайлик дейман, Тинчлик — менинг учун энг бебаҳо сўздир.

Ҳақ гап! Бутун совет халқининг азм-қарори шунда. Биз тинчликка бел боғлар эканмиз, амал малхатлари қанот қолмайдик. Кўм-кўк водийларининг, олтин экинзорларининг устида тинчлик кўши чарқиб кўр сениб тура берсин! Женевада Уллар комитети қуrolсизланиш масаласида кенгаш қилаётган, улуг давлат аربобларининг юксак доирда бўлгуси кенгаши янгилашиб қилаётган бир пайтда, тинчлик саодисини яна ҳам баралла янгатмоқ, тинчликнинг ҳосилатини яхши билиб оломоқ керак. Қуrolланишнинг оқибатлари оғир. Қуrolсизланишнинг медалари ширин. Биз ушбу саҳифада шуларни хикоя қилмоқчимиз.

ЁППАСИГА ВА БАТАМОМ ҚУРОЛСИЗЛАНИШГА ЭРИШИЛАДИГАН БЎЛСА:

▲ Қуруқликдаги армиялар, ҳарбий денгиз флотлари ва ҳарбий денгиз кучлари йўқ қилиб ташланади.

▲ Генерал штаблар ва ҳарбий министрликлар тугатилади, ҳарбий ўқув юрталари ёпилади.

▲ Ўзга мамлакатларнинг территорияларидаги ҳарбий базалар йўқотилади.

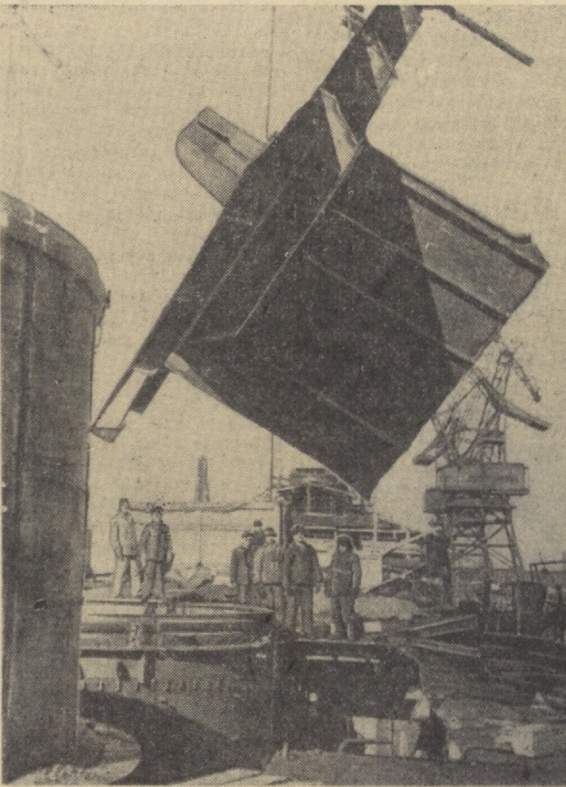
▲ Давлатлар қўлидаги атом ва водород бомбалари йўқ қилинади, уларни ишлаб чиқариш тўхтатилади.

▲ Ҳарбий ракетаалар йўқ қилиб юборилади.

▲ Ҳарбий кемалар ва жанговар самолётлар бузиб ташланади.

▲ Тўлар, танклар, снарядлар, торпедалар қайтадан эритилиб, металлга айлантирилади.

▲ Кимёвий ва бактериологик воситалар — захарловчи, бўғувчи моддалар, ажал уруғларини тарқатувчи бактериялар абадий қўриқилади.

Ленинградда корабль бузиб олинмоқда. У эритиб металл қилинади ва бу металлдан турбиналар, станоклар, уй жиҳозлари ишланади.

И. БАРАНОВ ФОТОСИ. (ТАСС ФОТОХРОНИКАСИ).

ЯРОГ-АСЛАҲА УРНИГА...

Яқинда «Бюлетен оф Вашингтон» номи Америка журнали АҚШнинг 1959—1960 йилги давлат бюджетини таҳлил қилди. Бу таҳлил билан таъинишгани, Америкада ҳарбий харажатлар қўйилганини кўрсатди. Журнал қуrolланишга сарфланган маблағлар ҳисобига меҳнатқилар учун қандай фойдаларни қилиш мумкинлигини эълитиб, қўйидаги мисолларни келтирди:

▲ Омаҳада қитъаларо ракетаалар учуриш майдони 250 миллион долларга тушди. Бу сума Нью-Даласда (Орегон штати) қўйилган гироз-электростанциянинг қимматига тенг. Бу элек тростанциянинг қуввати 1743 минг киловатт. Электростанциянинг тез қурииб ишга туширилиши қўп ерларни сугориш имконини берган бўлар эди.

▲ В-70 «Валькирия» номи янги реактив бомбардимончи самолётини ишлаб чиқариш учун 150 миллион доллар харжланган. 150 миллион долларга ҳар бирининг қиммати 4 миллион доллар баҳоланган 37 мактаб очиш мумкин бўлар эди.

▲ «Полярис» атом суз ости кемаси 100 миллион доллар туради. 100 миллион долларга ҳозирги замон фан ва техника асбоблари билан жиҳозланган ҳар бири 100 ўринли 25 касалхона қўриш мумкин.

▲ Битта «Юпитер» ракетасини ясаб учун 1200 минг доллар керак. 1200 минг долларга ҳар бирининг қиммати 20 минг доллар турадиган 60 уй-жой биноси қурса бўлади.

Натта водород бомбаси портласа шу қадар энергия ҳосил бўладики, унинг қуввати иккинчи жаҳон урушининг тўрт йили мобайнида бутун дунёда тайёрланган ҳамма портловчи моддаларнинг энергиясидан ортиқ.

Битта водород бомба сатҳи Лондонга тенг неладиган шахарни ер билан яқсон қилиши мумкин. 8 та водород бомба эса Ғарбий Германиядак мамлакатни йўқ қилиб юбора олади.

Жаҳон халқлари! Совет Иттифоқининг ёппасига ва батамом қуrolсизланиш тўғрисидаги таклифларини инсониятга уруш қулфатларидан ва қуrolланиш юкидан қутулиш йўлини очиб беради. Ёппасига ва батамом қуrolсизланиш улуг идеясини амалга ошириш учун курашингиз!

(1960 йил 1 Май муносабати билан КПСС Марказий Комитетининг Чақириқларидан).

ҚУРОЛСИЗЛАНИШ—ЭНГ ЯХШИ РЕЦЕПТ

ХИНДИСТОН

Хиндистон Республикасининг Президенти

...Хрущев жаҳонларининг таклифи (қуrolсизланиш ҳақидаги таклиф — ред.) бошқа мамлакатларнинг диққатини тортганидан дадил ва истиснола таклифдир. Ҳозир бутун жаҳон ва дунёдаги оддий кишилар ана шу оқилона таклифнинг амалга оширилишига муштоқдир.

ЛОТАР БОЛЬШЕ

ГДР Ташқи ишлар министри

Совет ҳукуматининг ялпи ва батамом қуrolсизланиш ҳақидаги таклифларидан ҳамма халқлар жўда хурсанд бўлади ва рўҳланиб. Бу таклифлар немис халқи учун алоҳида аҳамиятга эга. Совет таклифларининг амалга оширилиши Ғарбий Германия миллитаристларининг таъжовужкорона харакатларига чек қўйган, Европада «янги тартиб» ўрнатилган мўл жолланган қуrolчи уларнинг қўлидан тортиб олган бўлар эди.

ЖАН ДЮПЛО

Франция Компартияси Марказий Комитети секретари

Совет таклифи СССР нинг тинчликка иштилобганини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Бу таклиф совет уруш тарафдорларига қаттиқ зарба берди.

ФАМ ВАН ДОНГ

ВДР бош министри

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрущевнинг Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг 14 сессиясида ишлари сўрган таклифлари бутун дунёда қўнғир нуқозлар қўлади. Чунки бу таклифлар инсониятга тинч ва бахтли ҳаёт истиқболларини очиб беради.

Н. С. Хрущевнинг таклифларини амалга ошириш Осиё мамлакатлари учун миллий экономикани ривожлантириш, муқтас назаридан ҳал, шу раёнка оид ҳозирча хал қилинмаган халқаро проблемаларни ҳал қилиш муқтас назаридан ҳам гўят катта аҳамиятга эгадир.

АҚШ

Ташқи ишлар бўйича сенат комиссиясининг раиси

Улуг давлатлар бир-бирларига гўят катта вайронгарчилик келтирадиган воситаларга эга бўлган ҳозирги пайтда қуrolлашни чеклаш ҳақидаги шартнома зарурлиги ҳамма учун янада аён бўлиб қолди. Бундай шартнома тузишдан тақдирда миллий маҳсулотимизнинг каттагина қисми тинч ва ишқий мақсадларга сарфланган бўлар эди.

БЕРТРАН РАССЕЛ

Философ

Хрущев жаҳонларининг ялпи ва батамом қуrolсизланиш тўғрисидаги таклифи ер юзидида тинчлик дўстларини гўят қувонтирди. Хрущев жаҳонларининг тинч ҳамкорлик қилиш даврини очиб берганлигига қаттиқ ишонаман...

МЕКСИКА

Ласаро КАРДЕНАС

Мексиканинг собиқ президенти

СССР Министрлар Совети Раиси Никита Сергеевич Хрущевнинг БМТ Бош Ассамблеясида ялпи ва батамом қуrolсизланиш тўғрисида ўртага ташлаган таклифи гўят катта аҳамиятга эгадир. Бу таклиф жаҳондаги барча мамлакатларнинг эъзу-орзуларини ифодалайди.

Халқлар учун оғир юк бўлган қуrolланишни қамайтириш ва сўғра батамом тўхтатиш инсоният тарихида мисли кўрилмаган мўл-қўмчилик ва тараққиёт даврини очиб беради.

У МЬО МЬОНТ

Бирма қасба союзулари конгрессининг секретари

Мамлакатимиз ишчилари қуrolсизланиш тўғрисидаги Совет таклифини эр мамияти билан қутиб олдилар. Бу таклиф Бирманинг хафсизлиги ва мустақиллиги манфаатларини, Бирма меҳнатқиларининг орзуларини ифода қилади.

БОЛГАРИЯ

Профессор, Бирлашган ядро тадиқотлари институтининг вице-президенти

Н. С. Хрущевнинг БМТ Бош Ассамблеяси муҳокамасига қўйган таклифлари — жаҳонни совет уруш касалидан халос қиладиган рецептдир. Бу рецепт ердан билан барча мамлакатлар экономика ва маданиятини ривожлантиришига янги, жўда катта имкониятларга эга бўлишлари мумкин.

Н. С. Хрущевнинг ялпи ва батамом қуrolсизланиш тўғрисидаги плаки — энг оддий ва радикал ландор, тинчликни таъминлаш, халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган планлар ичида энг реалидир.

ОФИР ХАРАЖАТЛАР

▲ Агар 1929 йилда барча мамлакатларнинг ҳарбий харажатлари 4,2 миллиард доллар бўлган бўлса, 1958 йилда 100 миллиард доллардан ошиб кетди.

▲ НАТО га кирган 15 капиталистик мамлакатнинг 6 миллион кишилик қуrolли кучлари бор. Шу мамлакатлар аҳолисининг 11,5—12 проценти, ёки 22—23 миллион киши тинч ижодий меҳнатдан тортиб олинган. Барча капиталистик мамлакатларнинг қуrolли кучлари тахминан 11—12 миллион кишидан иборат.

▲ НАТОга кирган мамлакатлар 1949—1959 йиллар мобайнида ҳарбий мақсадларга 554 миллиард доллар сарфладилар. Ҳозир барча капиталистик мамлакатлар ҳар йили қуrolланишга 65 миллиард ҳаржлайди.

▲ Атлантик блокка аҳёзо бўлган мамлакатларнинг меҳнатқиларини кейинги ўн йилнинг уч йилида фақат урушга ишладилар.

ТАРАҚҚИЯ ЭТГАН МАМЛАКАТЛАРИНГ ХУНУҚ ҚИЛИГИ. Бу субат «Торонто-стар» (Канада) газетасидан олинган. Бомбага зўр бериб қуrolланиш, товоқларга жаҳон ресурслари, планетада миллионлаб кишилар оҳ-наҳор яшамонда, нийимлари юпун, уй-жойлари хараба деб ёзилган.

Редактор И. РАҲИМОВ.

ТОШКЕНТ, «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ 26-УЙ

КОММУТАТОР — 26334, 33262. Редакция булимларининг телефонлари: партия турмуши — 27804, Пропганда — 31226, Саноат ва транспорт — 34780, Совет қурилиши — 27604, Қишлоқ хўжалиги — 34455, Адабият ва санъат — 32036, Фан, мактаб ва олий ўқув юрталари — 34524, Маҳаллий ахборот — 34524, Оммавий ишлар ва хатлар — 28005, Секретариат — 33469, 33247, Эълонлар — 28142.

«Кизил Узбекистон», «Правда Востока» ва «Узбекистон Сўрх» бирлашган нашриятининг босмаҳонаси
Навр. А № 85.